

Открытый урок

на тему:

А. Гъажииев "Авузгъа бош акъ бабиш"

Провела: Абакарова Н.У.

Адабиятдн адатланмагъан ачыкъ дарс.

Дарсны темасы: А. Гъажиевни «Авузгъа бош акъ бабиш» деген емагъына гере.

Дарсны мурады.

1 Яшлар булан А. Гъажиевни яшав ва яратывчулукъ елун беклешдирив ва ону « Авузгъабош акъ бабиш» деген емагъыны уьстюнде ишлев.

2 Яшларда чебер, англап, тюз, чалт охув мердешлени камиллешдирмек

3 Емакъдагъы жанланы хасиятларыны уьстюнде ишлей туруп, адамланы да хасиятларын тенглешдирив ва шоллагъа ошамассызлыкъны талап этив.

Къолланагъан къураллар: китап, шаирни сураты, китаплары, там газети, буклет, емакъны игитлери.

Дарсны гетиши

I Дарсгъа гиришив

_ Салам, яшлар! Олтуругъуз!

_ Бугюн бизин адатланмагъан адабиятдан ачыкъ дарсыбызны темасы гечилген

А.Гъажиевни «Авузгъа бош акъ бабиш» деген емагъын беклешдирив.

Бизин дарсыбызны аслу мурады ёмакъны игитлерине тергев берив ва шоллагъа агъамиятыбызны бакъдыра туруп, багъа гесив.

Яшлар, А.Гъажиевни «Авузгъа бош акъ бабиш» ёмакъ бёлукге гире. Биз сизин булан билебиз . Емакълар бола эки тюрю:

1 Халкъ авуз яратывчулукъгъа гиреген емакълар. «Денгиз ат» , «Къарачач», «Ким ким уяв ким уяв», «Тюлкю тюлкю тюгю алтын» ва шолай башгъалары.

2 Адабият емакълар. О емакъланы язгъан шаир , оланы белгили авторлары бар. Шолай емакъгъа гире А.Гъажиевни «Авузгъа бош акъ бабиши» де.

_Дагъы да къайсы емакъланы билесиз белгили автору булан?

Аяв Акавов –Дагъыстанны халкъ емакъчысы деген атгъа ес болгъан . Муна ону сураты. Емакъларыны жыйымы. (А.Акавовну сураты емакълары деген китабы герсетиле.)

Бизин белгили Эндирейли шаирибиз А.Гъажаматов да А.Гъажиевге кеп уллу багъа берген ва А.Гъажиевни къурдашы болгъан.Огъар багъышлап язгъан сатырланы охуюм.

Бизде бир Анвар бар йырны устасы.

Йыр накъыш язывда болмай хатасы.

Йыллары йылларыбыздан гиччи буса да.

Йырлар йылларыбызны атасы.

Бизге гъали А,Гъажиевни яшав яратывчулугъуну гъакъында доклад онгаргъан Чопанова М.

Бизге Ч.Мадина айтды А. Гъажиевни яшав елун топлап.

Мен сизге ону уланы Б. Гъажиевни «Атамны гъакъндагъы сез» деген макъаласыны гъакъында айтма сюемен.

О онда айта. Мени атам Дагъыстанны халкъ шаири объюне 77 йыл битегенде 1991-нчи йылны 21-февралында гечинди. Атамны васиянына гере биз ону Кестекде ата-анасыны янында гемдюк. Шо заман болгъанча 21 февраль мени шатлы,ярыкъ гюн эди неге туюл де мен шо гюн тувгъаман. (Къарчыгъа журналдан узатыла).

Б.Гъажиев объюню атасыны елун артын узьмей узата, ва атасына яшав ёлуна багъышлап музей ачма къаст эте ва объюню мурадына ете (Дом музея гёрсетиле). А.Гъажиевни асарлары район ва республика газетлерде,журналларда Тангчолпан,Къарчыгъа.

Ону китапларыны гъакъында айтсакъ биринчи китабы «Янгырыв» «Терезе ярыкълар» «Энемжая» «Тюзню тангы» «Дарай кепюр» «Сайламлы асарлары» русча чыкъгъанлары «Ивы над водой» «Земли зеленые ладони» (Китаплары гёрсетиле).

А,Гъажиевни асарларын Й.Къазакъны асарлары булан тенгleshдирген заманда А.Гъаажиев булай сатыр язгъан. «Къазакъ ким мен ким» (шиъру охула).

Гъали яшлар гелигиз биз сизин булан А.Гъажиевни «Авузгъа бош акъ бабиш» деген емагъыны герюнюшюне къарайыкъ.

Яшлар герюнюшюн герсете.

Беклешдирип

Яшлар бу гюн сизин булан гердюк А. Гъажиевни «Авузгъа бош акъ бабиш» деген ёмакъны гёрюнюшюн. Шу ёмакъны игитлерини гъакъында айтгъанча алда гелигиз биз сизин булан ёмакъланы чечейик (чечеген ёмакълар чечиле).

Чечеген ёмакъдагъы игитлер бизин ёмагъыбызда да ортакъчылыкъ этди. Ёмакъны игитлерине багъа берейик, оланы хасиятларын, амалларын суратлайыкъ. Тюлкю-гиллачы, аюв-сабур, бир зат да да гъайы ёкъ кёп юхлама сую; бёрю-агъмакъ, къоян-къоркъач, кирпи оъзю ушатмайгъан ишге гёбе, пышгъыра, хораз-жанланы сакълавчусу, бабиш-авузгъа бек бош жан.

Бизге А.Гъажиев оъзюню «Авузгъа бош акъ бабиш» деген ёмагъы булан не айтмагъа сую.

Шолай хасиятлы жанлагъа ошайгъан адамлар да ёлугъагъанны ачыкъ эте.